

Strategi för förebyggande alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaks- arbete (ANDT) i Oxelösunds kommun

Dokumenttyp Strategi	Fastställd av Kommunstyrelsen	Beslutsdatum 2016-09-28	Reviderat
Dokumentansvarig Mona Karila	Förvaring Castor	Dnr KS.2016.75	
Dokumentinformation			

Datum
2016-09-09

Syfte

Oxelösund behöver en förebyggande strategi för att långsiktigt få fler invånare att må bättre, uppleva trygghet i kommunen och gå en ljus framtid till mötes. En strategi behövs som en stabil grund som bär det förebyggande arbetet. Att Oxelösund kommun har ett levande förbyggande arbete är en kvalitetssäkring gentemot medborgarna. En samlad strategi, inkluderat samordning, är en förutsättning för att nå framgång i det preventiva arbetet. Det skall vara en självklarhet för nuvarande och blivande oxelösundsbor att Oxelösund arbetar förbyggande. Något alla kan vara stolta över och som skapar framtidstro.

Inledning

Oxelösunds kommun har genom att anta denna strategi beslutat att kontinuerligt och långsiktigt arbeta förebyggande. Den förebyggande strategin beskriver vad arbetet syftar till och vilka områden som prioriteras.

Bakgrund

Oxelösunds vuxna befolkning har ett riskbruk av alkohol som är ungefär som riket i stort. Kvinnorna har ett lägre riskbruk än riket i stort och männen ett något högre. För ungdomar visar vissa parametrar på en i jämförelse högre konsumtion. Oxelösunds unga har i större utsträckning än andra kommuner i riket tidig debutålder för alkohol och för tobak. Andel av den vuxna befolkningen som röker sticker ut på ett negativt sätt. Det syns i Oxelösund hos blivande mödrar, hos både män och kvinnor som är småbarnsföräldrar. Vidare finns i Oxelösund en överdödlighet i lungcancer och kol. I den mån det går att få grepp om narkotika-konsumtionen framkommer att det finns en oönskad trend. Detta syns t ex hos pojkar i årskurs två på gymnasiet och i undersökningen från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) för åk 9. Flickornas användning ligger under riket i stort i respektive åldersgrupp. De uppgifter som går att få kring vuxnas bruk av narkotika visar att yngre män i Oxelösund har ett något större bruk än riket i stort. Andelen i Oxelösund som vårdas för alkohol- och narkotikarelaterad sjukdom är högre än riket och länet.

Oxelösunds preventionsindex för ANDT är sämre än riket och i flera delar sämre än länet. Den kostnadsfördelningsanalys som gjorts visar att 93 % av kommunens direkta kostnader för alkohol och narkotika är reaktiva. Endast sju procent läggs på förebyggande arbete.¹

Den kartläggning som gjorts i projektet Utsikt och de rekommendationer CAN analyserat fram utgör grunden för den ANDT-förebyggande strategin.

Övergripande mål

Strategins mål är att vi i Oxelösund kontinuerligt skall arbeta förebyggande. ANDT- arbetet skall verka i linje med kommunmålen för Oxelösunds kommun och finnas med som en del av den utveckling som sker i kommunen för att nå målen. Varje förebyggande insats som görs skall bidra till att kommunmålen lättare uppnås.

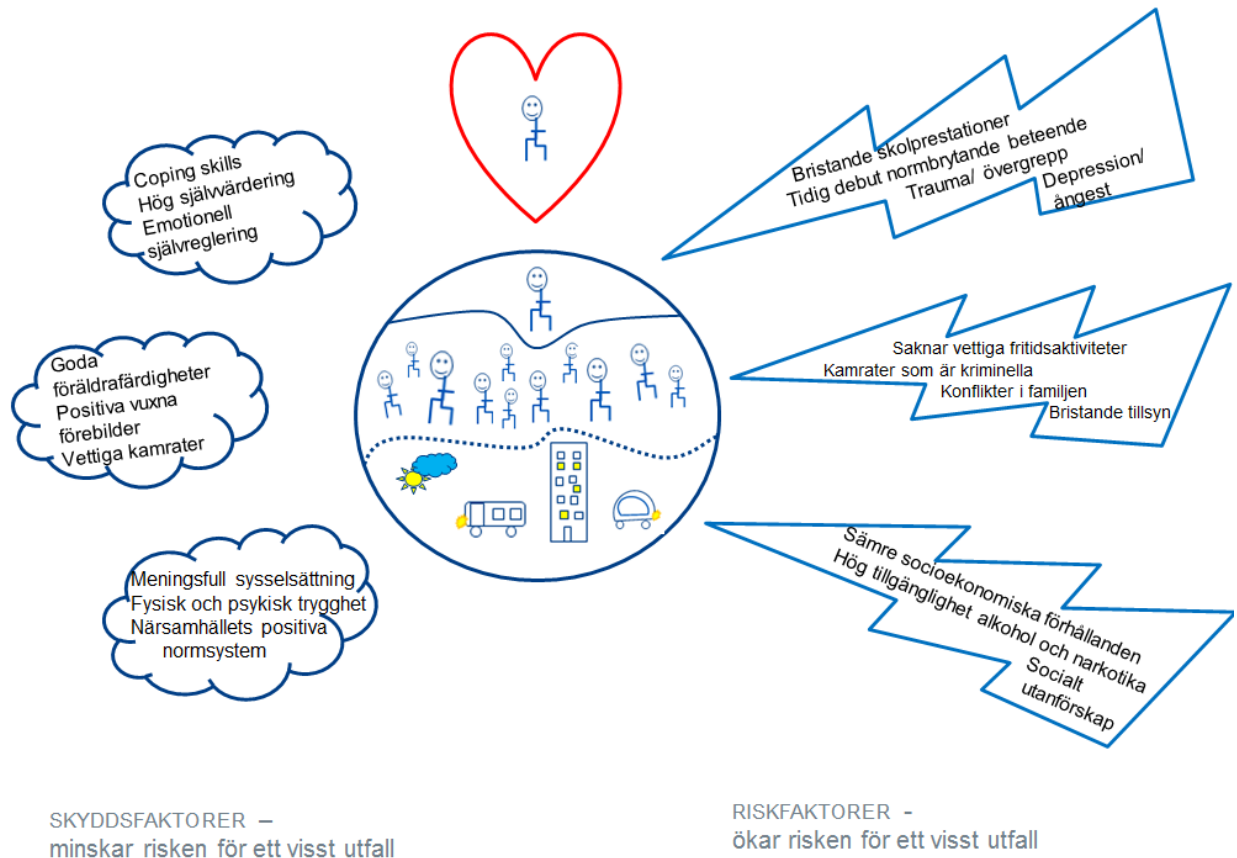
¹ Hämtat från Utsikt – om alkohol och narkotika och en gemensam bild av Oxelösund

Datum
2016-09-09

Prioriteringar

Utgångspunkt i det ANDT- förebyggande arbetet är att stärka och tillskapa skyddsfaktorer och motverka riskfaktorer på samhällsnivå, interpersonell nivå (familj, kompisar, skola) och individnivå. Med denna utgångspunkt nås fler områden, inte bara ANDT.

Fokus för Oxelösunds ANDT-förebyggande arbetet är barn och unga.

Bilden visar grundtankarna i strategin; förebyggande, barn och unga i centrum, insatser utgår ifrån skydds- och riskfaktorer. I bilden ses exempel på risk- och skyddsfaktorer på individnivå, interpersonell nivå (familj, kompisar, skola) och samhällsnivå. De flesta faktorer är dynamiska, de är påverkbara.

Handlingsplan

Till strategin skapas en kommungemensam handlingsplan. Handlingsplanen korrelerar med andra berörda handlingsplaner. Handlingsplanen baseras på de behov som finns och följs av alla nämnder och förvaltningar. Ambitionen är att involvera flera aktörer i samhället.

Strategin ger förutsättningar för handlingsplanen. Fokus i handlingsplanen skall vara barn och unga.

Datum
2016-09-09

Uppföljning

Uppföljningen av strategi och tillhörande handlingsplan har fokus på att se trender och utveckling över tid. Målen liksom uppföljningen är långsiktig och mäts mot genomförande och resultaten det gett. Uppföljningen specificeras i handlingsplanen och sker minst en gång per mandatperiod.

Samordning

Samordning för det ANDT- förebyggande arbetet ansvarar Kommunstyrelsen för. I enlighet med reglementet har Kommunstyrelsen ansvar för strategiska miljö- och folkhälsofrågor. Det ANDT- förebyggande arbetet är förvaltningsöverskridande. Ett centralt ansvar borgar för långsiktighet, kontinuitet och samverkan.

Ansvar för verkställighet ligger inom respektive nämnd och förvaltning för *handlingsplanen*. Varje verksamhet ansvarar för uppföljning inom sitt område. Den gemensamma handlingsplanen är verktyget för en helhetssyn och en gemensam målbild. En sammanställd uppföljning av strategin och dess handlingsplan ansvarar Kommunstyrelseförvaltningen för. Liksom för revidering av strategi och handlingsplan.

Strategin och tillhörande handlingsplan är tänkt att ingå som en del av kommunens hållbarhetsplan. Handlingsplanen följs upp som en del av Hållbarhetsplanen.

Uppdrag till nämnderna

Samtliga nämnder ansvarar för att årligen anpassa sina aktiviteter och avsätta resurser efter handlingsplanen för det ANDT- förebyggande arbetet.

Implementering

Handlingsplanens delar skall succesivt övergå till den ordinarie verksamheten, i den mån de inte redan finns där. För att möjliggöra strategin och handlingsplanens implementering skall en gradvis avtagande centralt placerad finansiell resurs finnas. Implementeringsfasen beräknas till två till tre år.²

Befintlig styrning

Nationellt

Nationell ANDT- strategi 2016-2020

Regionalt

Länsstyrelsen, Regional ANDT- strategi (under framtagande)

Landstinget, Framtidens hälso- och sjukvård

Regionförbundet, politisk beredning för jämlik hälsa

Lokalt

Kommunmålen för Oxelösunds kommun

² Hämtat från STAD Ungdomar och cannabis – frågor och svar om tidig upptäckt